

Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITATELJE OPOZARJAMO,
da pravočasno obnove naročnino. S tem nam boste mnogo prihranili pri opominih. — Ako še niste naročnik, pošljite en dolar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1933 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 170. — Stev. 170.

NEW YORK, MONDAY, JULY 24, 1939 — PONEDELJEK, 24. JULIJA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

CEHI IN NEMCI SE NE MOREJO SPRIJAZNITI

SPLOŠNA VSTAJA NA ČEŠKEM BI POMENILA SAMOMOR

Predsednik Hacha pravi, da bodo Čehi v vojni stali na strani Nemčije. — To naziranje je nasprotno javnemu mnenju.

PRAGA, Češka, 23. julija. — V razgovoru s poročevalcem lista "Sudost Echo" je češki predsednik Emil Hacha rekel, da bi Čehi za slučaj kake vojne pod gotovimi okolščinami stali zvesto na strani Nemčije. Ta izjava pa je v popolnem nasprotju z mnenjem češkega naroda.

Hacha je to izjavo podal najbrže zato, ker je nemiška vlada nedavno ostro posvarila Čehe, da bo vsake nemire v vojni brezobzirno zatrla.

Sedaj tudi polagoma prihajajo na dan podrobnosti o razgovoru nemškega policijskega načelnika Heinricha Himmlerja s češkim notranjim ministrom dr. Františkom Ježekom. Himmler je rekel, da življenje 1000 ali 100.000 Čehov za Nemčijo ni nikake važnosti, če je treba vzdrževati mir in red.

Ako je v tem poročilo kaj resnice, ali ne, je gotovo, da Čehi mislijo, da bodo Nemci z njimi v resnici kar najkrutejše postopali. Ker pa Čehi nimajo nikake obrambe, ne morejo misliti na splošno vstajo, kajti vsak tak poskus bi pomenil samomor celega češkega naroda. Toda Čehi se bodo posluževali sabotaže, kar je tudi Nemcem dobro znano.

Češka vlada narodu neprestano svetuje vso previdnost in potrpežljivost. Predsednik Hacha med češkim narodom ne vživa posebno velikega ugleda in Čehi, ki so politično dobro izobraženi, vsako izjavo svojega predsednika po svoje razlagajo.

Na več krajih Češke in Moravske in celo na Slovaškem je mogoče videti velike nemške vojaške priprave. Nemško vojaško poveljstvo je zaseglo vse tovarne avtomobile Batove tovarne za čevlje v Zlinu in jih je poslalo v Moravsko Ostrovo. Iz Ziline naglo grade velike ceste proti poljski meji; ceste proti jugu do Bratislave pa so razširili.

Civilno prebivalstvo v Plznu se je pričelo večbati v porabi plinskih mask in letališče v bližini mesta je bilo zelo povečano.

Vsak povprečni Čeh je prepričan, da bo prišla vojna in upa, da bo Čehoslovaška po vojni zopet dobila svojo svobodo in neodvisnost.

Tuji konzuli so v velikih skrbeh, ker vlada v Berlinu zadržuje dovoljenja za poslovanje, dasi so vložili prošnje že 20. junija. Do sedaj imata dovoljenje za poslovanje samo madžarski in slovaški konzul.

Zadnje tedne je predsednik Hacha sprejel več tujih konzulov, ki so nastanjeni v Pragi. Pri tem pa je prelomil diplomatski običaj, da je najprej sprejel nemškega in italijanskega konzula, predno je sprejel dekana konzulov, ameriškega konzula Irvinga N. Linnella.

PRAGA, Češka, 23. julija. — Uradna stranka narodnega edinstva je sklenila, da bo preiskala premoženje političnih in gospodarskih voditeljev na Češkem in Moravskem.

Ako bo komu dokazano, da si je krivično pridobil premoženje, bo izključen iz stranke in njegovo premoženje bo pripadlo dobrodušnemu skladu stranke.

Postavljen bo odbor petih mož, ki bodo preiskovali pridobitev premoženja od oktobra 1918, ko je bila ustanovljena čehoslovaško republika, pa do julija 1939. Tej preiskavi bodo podvrženi vsi člani izvrševalnega odbora stranke narodnega edinstva, prejšnji poslanci in senatorji, vsi državni uradniki od leta 1918, voditelji prejšnjih političnih strank, bivši ministri in industrijalci.

"Senat je za vse odgovoren!" — Roosevelt

ZAENKRAT NI UPANJA, DA BI SE RAZMERE IZBOLJŠALE

HYDE PARK, N. Y., 23. julija. — V soboto so bili pri predsedniku Rooseveltu časniški poročevalci, katerim je rekel, da prihajajo iz vseh evropskih mest poročila o pripravah za "nekaj", kar se bo zgodilo v bližnji bodočnost. Na kaj se pripravljajo, nihče prav zagotovo ne ve, toda po njegovem mnenju vojne zaenkrat še ni pričakovati.

Ameriški trgovski krogi bodo zelo prizadeti, ker ni kongres v svojem sedanjem zasedanju ničesar ukrenil glede nevtralnostne postavbe. Za vse to se je treba zahvaliti senatorjem, ki računajo z možnostjo, da v Evropi ne bo vojne.

Nedavno je bil v Beli hiši neki znani ameriški podjetnik, ki je rekel predsedniku: — Še nedavno je vse kazalo, da se bo gospodarski položaj kar iznenada izboljšal, to izboljšanje je pa kongres prepredil, ker je držal roke križem, namesto da bi kaj ukrenil v zadevi nevtralnosti.

Casnikarjem je Roosevelt poveal, kdo je bil ta podjetnik, pa jih je prosil, naj ne objavijo njegovega imena.

Trgovski svet ne ve, kakšno nevtralnostno postavbo bo kongres prihodnje leto uveljavil.

Vsi poskusi uveljaviti v sedanjem kongresu nevtralnostno postavbo so se v tork izjalovili. Ker so gotove senatske skupine odgodile vse te odredbe do meseca januarja, nima dežela nobenega nevtralnostnega problema. Zaenkrat nam ne kaže drugega kot upati, da se ne bo pojavila nobena druga mednarodna kriza.

— Toda, — je nadaljeval, — treba bi bilo že kaj hujšega kot so krize, ki se od časa do časa pojavljajo v Evropi, — da bi sklical kongres k posebnemu zasedanju. Zaenkrat pa vse odgovornost na senat.

— Konferenca s senatorji v Beli hiši je bila kratka toda senatorji so imeli pozneje silno dosti povedati. — V gotovem oziru, — je nadaljeval predsednik, — so senatorji slični tistemu kongresniku, ki je poldrugo uro govoril s predsednikom Hooverom, potem je pa časnikarjem deset minut pripovedoval, kaj mu je povedal.

Naposled je rekel predsednik, da bo za letos najbrž opustil svoje nameravane potovanja v Alasko. Nekaj dni bo ribaril ob vzhodni obali, nato se bo pa podal na zapadno obal in si bo ogledal razstavo v San Francisco.

— WYANET, Ill., 22. julija. — Naročniki tehnika "Wyant Record", ki izhaja na štirih straneh, so danes precej debelo gledali. Tri strani so bile potiskane, četrta je bila prazna. Pravzaprav ne prazna. V spodnjem desnem kotu je bilo natiskano z malimi črkami: — "Se ni treba nič smejati! Do vruga dosti dela sem imel, da sem napolnil tri strani. Urednik."

KONEC STAVKE PRI G. M. C.

Sedemtisoč mehanikov, ki so sedemnajst dni stavkali, se bo vrnilo na delo.

DETROIT, Mich., 23. jul. — Zastopniki 7000 stavkajočih mehanikov pri General Motors Corporation so obtožili danes družbo "nepoštenega ravnanja," poleg tega pa izjavili, da so pripravljene popustiti "pošteno pogodbo." Stavka traja že sedemnajst dni, in nje posledice je občutili tudi po raznih drugih tovarnah.

Istovrstno se je izvedelo, da nameravajo delavci General Motors Corporation v Saginaw, Pontiac in Flint zastavkati, če se delavske razmere ne bodo izboljšale.

R. J. Thomas, predsednik United Automobile Workers of America, je poslal danes dolg odgovor Williamu S. Knudsen, predsedniku General Motors. Knudsen je namreč nedavno rekel: — Delavci General Motors tovarne so žrtve spora, ki se je pojavil v organizaciji. Delavskim voditeljem je dobrobit delavcev presneto malo mar. Gre jim le za svojo lastno moč in za svoj lastni vpliv.

Stavka, ki je bila po mnenju nekaterih uspešna, je povzročila korporaciji precejšnjo škodo ker je zaostalo delo pri karah prihodnjega letnika.

ROCHESTER, N. H., 22. julija. — Neki CIO organizator je danes obtožil dva uradnika Ameriške delavske federacije, da sta ga pretepla. Napadla sta ga pri nekem WPA projektu.

VIŠNJEVI IN RMENI PURANI

Ko je dospel v newyorško pristanišče italijanskih parnikov "Rex", so si reporterji začeli deni meli oči. Bara še ni bila odprta; mogoče so pa to posledice prejšnjega večera? Na krovu so namreč opazili raznobavne kokeši in drugo perutnino, posebno sta ju pa zbadla v oči dva purana: prvi višnjeve, drugi rmeni barve Skrivnost jim je pojasnil prof. Alessandro Ghigi, predsednik univerze v Bologne na Laškem. Rekel je, da se mu je posrečilo po dolgoletnih poskusih proizvesti raznobavno perutnino ter razne druge ke sempljarje, o katerih sam ne ve, v katero vrsto bi jih prišodil. S svojimi živalmi je namenjen v Cleveland, O., na razstavo, ki so jo priredili kokešerejci s celega sveta.

Potniki, ki so dospel v "Rexom", so izjavili, da so imeli izredno krasno vožnjo.

Naročite se na "Glas Naroda", najstarejši slovenski časnik v Ameriki.

POGAJANJA MED ANGLIJO IN JAPONSKO

Anglija je baje Japonski popustila. — Pogajatelji so se sporazumeli za splošna načela za poravnavo spora.

TOKIO, Japonska, 23. julija. — Anglija in Japonska sta dosegli popolni sporazum glede splošnih načel za poravnavo spora zaradi japonskega vojaškega in političnega postopanja na Kitajskem.

Vnanji minister Hačiro Arita in angleški poslanik sir Robert Craigie sta imela 50 minut trajajoči razgovor, nakar je bilo sestavljeno uradno poročilo, ki pa ne bo objavljeno pred pondeljkom.

Kot pravi neko poročilo, je Anglija v tem sporazumu priznala, da ima japonska armada pravico odločevati, na kak način je mogoče na Kitajskem vzdrževati mir in red. V resnici je s tem Anglija priznala, da je na Kitajskem vojno stanje, četudi ni bila vojna napovedana.

Angleški poslanik je tudi pristal, da bo Anglija v blokadi angleških koncesij v Tienčinu ostala nevtralna in bo zatrla v koncesijah vsako protijaponsko agitacijo.

Japonski kabinet je že potrdil sporazum, toda angleški poslanik iz Londona še ni prejel nikakih navodil.

LONDON, Anglija, 23. julija. — Uradni krogi zatrjujejo, da Anglija ne more dati velikih koncesij Japonski v pogajanjih za poravnavo spora v Tienčinu.

Ministrski predsednik Neville Chamberlain bo v ponedeljek v poslanski zbornici naznanil, na kaki podlagi se bo Anglija pogajala z Japonsko.

MESO BO CENEJE

WASHINGTON, D. C., 21. julija. — Poljedeljski departement naznanja, da bo jeseni in pecimni meso znatno ceneje. Posebno svinjini se bo cena precej znižala.

PROCES PROTI FILIPINSKE MU VSTAŠU

MANILA, Filipini, 21. julija. — Danes se je začel tukaj proces proti Benignu Ramosu, ustanovitelju sakdališčne stranke. Državno pravdnštvo ima baje dokaze, da je nameraval Ramos zažgati Manilo in se polastiti vseh tukajšnjih Amerikancev. Leta 1935 je zasnoval tudi vstajo v kateri je bilo usmrčenih šestdeset oseb.

VOJAŠKI MANEVRI NA TIROLSKEM

Na južnem Tirolskem bodo skupni italijanski in nemški manevri. — Italijani se boje francoskega vpada.

ZENEVA, Svica, 23. julija. — Veliki italijanski manevri, ki se bodo pričeli prihodnji mesec in so se imeli vršiti po planotah ob reki Po, se bodo večinoma vršili v bolcanski provinci in bodo v njih udeležene tudi nemške čete.

To je najbrže tudi poglaviti vzrok, da je italijanska vlada iz južnega Tirolskega izgnala vse tuje.

V Bolcanu in Trentu je že 25.000 italijanskih vojakov, 5. avgusta pa jih bo prišlo še 60.000.

Italijanski generalni štab se boji, da bo francoska armada vpadla v Piedmont, ki je najbogateljša poljedeljska provinca, njeno glavno mesto Turin pa je največje italijansko industrijsko središče. V mestu so največje municijske tovarne ter tovarne za aeroplanne in avtomobile, kemikalije, čevlje itd., kar je vse velike važnosti v času vojne.

Kdor le površno pogleda zemljevid tega kraja, bo na prvi pogled razumel, zakaj je Italija v tako velikih skrbeh zaradi Piedmonta. Iz Francije prihajajo štiri ceste čez Alpe v Turin.

Francija sicer ne namerava napasti Italije, toda, če bi Italija skupno z Nemčijo pričela kako ofenzivo proti Egiptu in Sueskemu kanalu, proti Turčiji in Dardanelam, proti Rumunski ali Poljski, tedaj bi Francija prav gotovo vpadla v Piedmont.

S temi manevri boste Italija in Nemčija odgovorili na čast angleških vojaških aeroplanov v Parizu ob priliki obhajanja Bastilnega dne.

RAZGLEDNICE Newyorške SVETOVNE RAZSTAVE

DOBITE PRI
KNJIGARNI
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC
V BARVAH, PREDSTAVLJAJO
ČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI
TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBIKEL
50c
(Poltina plačana)

Večje lahko pošljete v množicah
po 2 celovita po 5 centih.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Printed and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Bakshi, President J. Lupela, Secy.
Place of business of the corporation and address of office:
316 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisements on Agreement

For one year in America	For New York as one year	\$7.00
in Canada	For one year	\$8.00
For one year	For one year	\$8.50
For one year	For one year	\$9.00
For one year	For one year	\$9.50

Subscription Yearly \$1.00

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMSI NEDELJI IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 316 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1848

SARADZOGLU O TURŠKI POLITIKI

Pred odhodom na dopust, ki bo trajal do 11. septembra je velika turška narodna skupščina v Ankari poslušala govor zunanjega ministra Saradzoglu o mednarodnih odnosih Turčije in o njeni zunanji politiki. Saradzoglu je najprvo obravnaval načela vladne zunanje politike, ki so: mir v državi in na svetu. "Mi smo bili pristaši miru včeraj in smo tudi danes, ter hočemo biti pristaši miru tudi v bodoče. Ako pa bi nekega dne hoteli prodati mir za drago ceno, po dražji cenikvor je vojna, potem bomo pokazali, da znamo voditi vojno in zmagovati."

"Turčija je dolgo vrsto let delala v miru in šla po poti nevtalnosti, ker je obstojala Zveza narodov. Velike ideološke razprave so vodili akademiki. Vse je kazalo, da bo vojna lahko omejena. Medtem je Zveza narodov izgubila svojo veljavo. Srednja in vzhodna Evropa sta prešli skozi resne krize, ki v vzhodni Evropi vedno trajajo. Tedaj smo sklenili opustiti politiko nevtalnosti posebno zaradi tega, da bi se naprej hodili po poti proti miru in da z naše strani okrepimo fronto miru. Tedaj smo izdali znano angleško-turško izjavo. Toda naša politika v državi miru v svetu ostane nespremenjena, ker smo pristopili k fronti miru zaradi tega, da bi mir utrdili."

"Turčija je vsopredno z Anglijo prišla tudi v stik s Francijo. Po rešitvi vprašanja sandžaka Aleksandrete med Turčijo in Francijo ni odprto nobeno vprašanje več, ker smo podpisali s Francijo izjavo, slično oni, ki smo jo podpisali z Anglijo. Sklenitev končnega sporazuma o vzajemni pomoči je postavljena na iste temelje."

Nato se je Saradzoglu dotaknil zgodovinskega prijateljstva in vzajemnega prijateljstva in spoštovanja, ki veže turški, angleški in francoski narod.

"Vsi trije narodi so se znašli rami ob rami in na enak način odgovorili na zadnje dogodke. Sedaj vodimo razgovore o podrobnostih glede sklenitve končnega sporazuma za daljšo dobo med Turčijo, Anglijo in Francijo ter da se dela tudi na sporazumu o angleško-turškem sodelovanju v vseh oblasteh."

Nato je prešel zunanji ministar Saradzoglu na obrazložitev odnosov med Turčijo in Rusijo ter dejal:

"Naše prijateljstvo s Sovjetsko Rusijo je prav tako prisrčno, kakor prve dni. Pred vsakim mednarodnim vprašanjem sta bili obe državi druga ob drugi."

O balkanskem sporazumu je rekel Saradzoglu: "Balkanski sporazum bo napravil iste usluge in z isto silo kakor popreje na stvar miru na Balkanu, ker so to dokazali naše zadnje zveze z državami, ki so članice tega bloka." Saradzoglu je dejal, da pri svojih odločitvah Turčija ni imela drugega cilja kakor okrepiti mir.

"Odločili smo se, da krepko delamo na utrditvi miru, da ohranimo normalne odnose z vsemi državami, pa tudi z Nemčijo in Italijo. Želimo, da bodo naše vezi, najsi bo to na gospodarskem ali kulturnem polju tako prijateljske, kakor so bile v preteklosti. Da bi se te prijateljske vezi ohranile, mora biti seveda odločitev in želja na obeh straneh. Italija vzdržuje svoje zveze z nami kakor poprej. V Nemčiji se je prve dni pokazalo kakor omahovanje, ki pa je pozneje izginilo. Danes z-izjemo enega velikega vprašanja ni ničesar, kar nas bi ločilo in upamo, da bo v skorajšnji bodočnosti tudi to vprašanje pravilno rešeno."

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;
KADAR hočete poslati denar v stari kraj;
se zaupno obrnite na nas, in postrežemo vam točno in pošteno. Dolgoletna skušnjava Vam to jamči.
Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.
POŠTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"
316 West 18th Street
New York, N. Y.

Primorske Vesti

Popis sadnega drevja in vinogradov.

V letošnji pomladi so bili posestniki v območju reške pokrajine pozvani po občinskih uradih, da javijo tem številu vsega sadnega drevja: jabolk, hrušk, češenj, češpelj, še posebej pa, koliko imajo trt, bodisi v vinogradih, vrtovih ali od gospodinjstvih poslopih. Trdijo, da se je ta popis vršil kot predpriprava davka na sadno drevje. Nekateri kraji v reški pokrajini bodo z novimi davkom zelo prizadeti, to je tisti, ki imajo veliko sadnega drevja trte, fige, marelice in je po takozvani Kostavščini gojijo trto, fige, marelice in breskve, hruške in češnje. Kraji sicer niso rodovitni, saj se tu razprostira izrazit Kras, vendar sadje dobro uspeva in je glavni pridelek kmeta v teh krajih. Zlasti mnogo sadja je v severnem delu reške pokrajine od Trnovega dalje ob desnem in levem bregu reke.

Pomanjkanje delovnih moči za kmetijska dela.

Sedaj, ko je največ kmečkega dela, se je pokazalo veliko pomanjkanje kmečkih delavcev. Vzrok je zlasti v tem, ker je večina mladeničev v vojaški službi, ali pa na vojaških vajah in so bili le redki oproščeni te službe, da so se lahko vrnili domov. Mnogo pa jih služi predaleč, da bi se samo radi sezone mogli vrniti domov. Poleg tega pa je še druga težka stran tega vprašanja. Kmečko delo je namreč zelo slabo plačano, delo pa je zelo naporno. Za delo, na primer košnjo, dobi moški delavec dnevno poleg hrane 10 do 12 lir. Delati pa mora najmanj od 4. ure zjutraj s kratkim počitkom opoldne, do 9. ure zvečer. Na drugi strani pa je danes tudi za kmete same, ki so prisiljeni najeti delovne moči, izredno težko, ker ne vedo, kako bi prišli do denarja in pomeni za njih izdatke desetih lir dnevno mnogo. Vidimo torej, kako se je to vprašanje zaostrijo že na obe strani in so tako delodajalci, kot tudi delojemalci v izredno težki situaciji.

Premogovna ležišča v okolici Il. Bistrice.

Pred nadavnim so skušali italijanski podjetniki v Kozelah pri Ilirski Bistrici dobiti žile premoga. Obsežne predpriprave so dale sklepati, da to pot iskanje ne bo brez uspeha. Ker so ugotovili, da so plasti premoga le drugovrstne kakovosti, so že računali s tem, da bi bilo treba izkopani premog predelati v posebni tovarni in ga šele predelanega dajati v promet. Vendar za enkrat vsaj kot izgleda, tudi ta način pridobivanja dobrega premoga ne bi bil rentabilen. Teren so v ta namen začeli sondirati tudi izven Kosez na travnikih okoli Jablanice. Rezultat tega sondiranja pa še niso podali javnosti.

Iz Orleka.

V prepad je padel 61-letni Matej Stojkovič, bivši vaški načelnik. Domnevajo, da se je nesreča zgodila ponoči, ko je Stojkovič odšel domov ter pri tem radi teme strmoglavil v prepad.

Diamantna poroka v Kanalu.

Le redko čujemo, da bi bila kdaj diamantna poroka na Primorskem, kakor je bila pred nekaj dnevi v Kanalu. Res je, da je naše ljudstvo zdravo in da so mnogi, ki dosežejo zelo visoke starosti, toda diamantnih porok je malo. V krogu svojih domačih sta Štefan in Anna Vidič iz Kanala praznovala dne 26. junija visok jubilej svojega skupnega življenja, namreč 60-letnico poroke ali kakor je drugače imenovano — diamantno poroko. Aba sta bila rojena v Kanalu, kjer že vsa leta bivata še vedno čila in zdrava. Vse svoje sile sta črpala iz skromne zemlje s trdim delom in sta tako vzgojila osem sinov, od ka-

terih so bili štirje v svetovni vojni. Kljub visoki starosti (82 let ima jubilar in jubilarica 81), še vedno opravlja ta razna dela na svojem posestvu.

Pretresljiva smrt kmeta.

Težka nesreča se je zgodila v Lonjerju. 50-letni Viktor Marušič je navadno ob nedeljah kasno prihajal domov, ker se je tu pa tam zadržal pri kozaren vina. Ko se je Marušič 26. junija vračal vesel proti svojemu domu, se je zaradi teme podtaknil in padel pod zid na njivo, kjer je vsejan grah. Na nesrečo je padele na palico, na katero se je nabodel. Zaradi velike rane je padel v nezavest in ker ni bilo nikogar, da bi mu pomagal, je v tem času izgubil zelo veliko krvi. Ko so ga zjutraj našli, je bil že mrtev. S težko prizadetu družino sočustvuje vsa vas.

Tražiško staro mesto

podirajo že 5 let. Dela ne napredujejo v skladu s prvotnimi načrti, po katerih bi bila morala biti malone že dovršena. V starem mestu je bilo pred 5 leti skupaj 562 hiš na 37 ha površine. V njih je prebivalo približno 16.000 ljudi. V zadnjih 5 letih so podrli približno 200 hiš. Ljudje se zlepa niso radi selili, čeprav njihova stanovanja niso bila ravno higijenska. Imeli so to prednost, da so živeli v centru mesta. Mnogo izmed njih se je moralo odseliti k Sv. Soboti in drugim na periferijo, ki je oddaljena po 5 in več kilometrov od centra.

Na Ravneh pri Kanalu

so gozdarji našli truplo 35-letnega Štefana Šaladina iz Grgara, ki so ga doma pogrešali že 8 dni. Mož se je odpravil po drva. Pri delu pa mu je postalo slabo, na lopen je umrl. Vzroki njegove smrti doslej še niso bili objavljeni. Pokopali so ga v Kanalu.

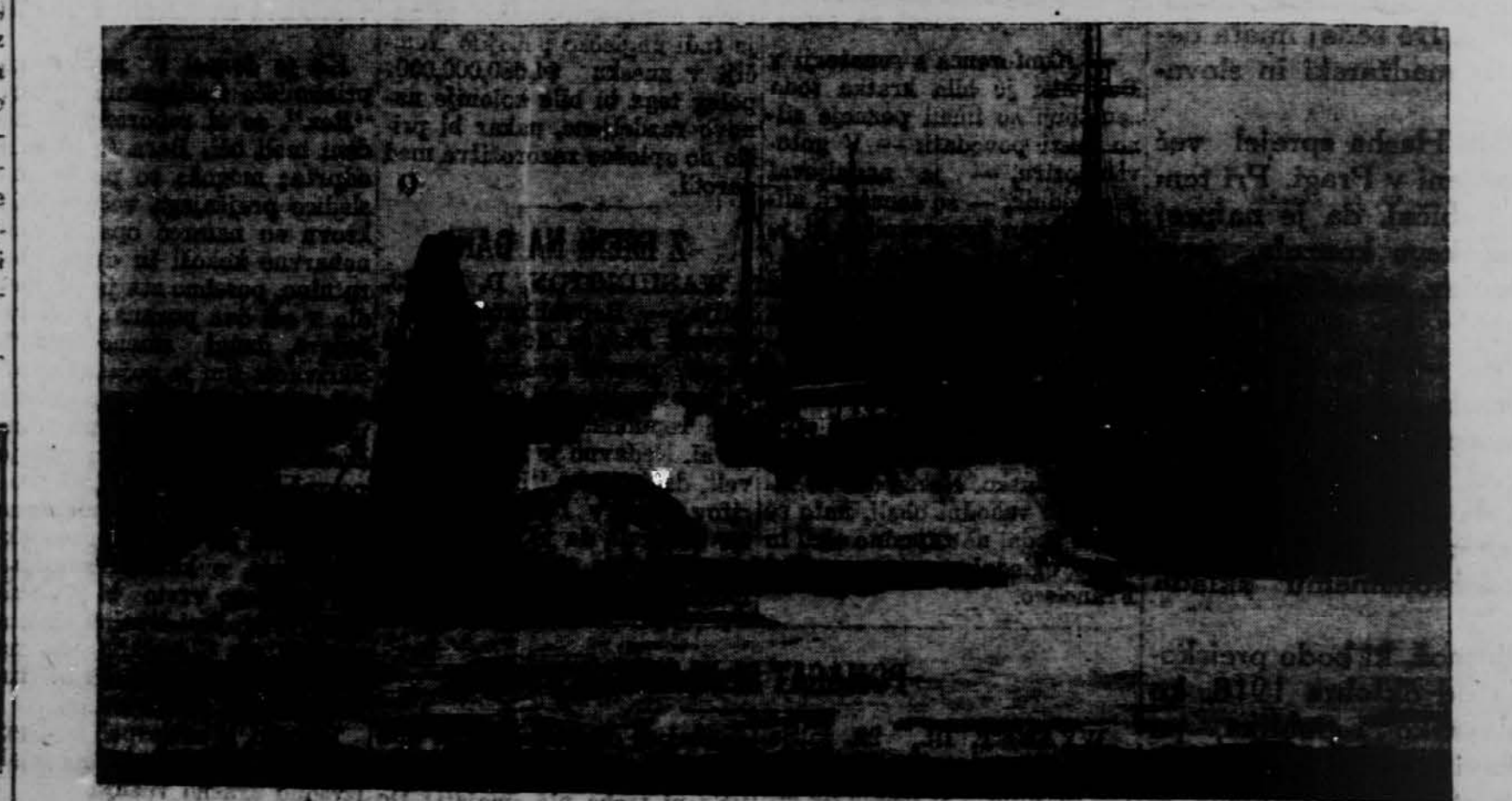
NAZNANILO!

Pred kratkim je dospel iz Jugoslavije g. Arthur Deneš, takozvani "kralj" naše fine domače paprike. Poleg paprike namerava uvajati tudi druge prideleke iz naše domovine Jugoslavije. Med temi so šunke, salame itd. Da bo rojakom po Ameriki in Canadi lažje v tem oziru postregel, si je uredil svoj stalni urad tu v našem mestu pod naslovom: Arthur Deneš, 307 Fifth Avenue, New York, N. Y., na kateri naslov se blagovolite obrniti za brezplačni cenik, itd. Ako kateri rojak želi postati njegov zastopnik v svojem okraju, se naproša, da piše po tozadevna navodila. Pišete lahko v slovenskem ali angleškem jeziku. Kadar obiščete svetovno razstavo v New Yorku, oglejte si njegove lastne prideleke, ki se nahajajo v posebnem oddelku v Jugoslovanskem paviljonu. Vse tozadevne ustnne informacije Vam bo radevolje dal znani rojak Anthony Svet, kateri je sedaj tam zaposlen kot informacijski uradnik. Priporoča se Vam Vaš rojak Arthur Deneš.

Požar.

V Klavžah pri Podnelem je nastal na posestvu Ludvika Šorija požar, ki je napravil naravnost ogromno škodo. Iz povsem nepojasnjenih vzrokov je izbruhnil ogenj v hlevu, od tam pa se je naglo razširil tudi na stanovanjsko poslopje. Hlev je pogorel do tal in tudi hiša je bila močno poškodovana. Veliko škodo je požar povzročil zaradi tega, ker je posestniku uničil kar 80 stotov sena. V celoti so škodo ocenili na kakšnih 50.000 lir.

NEPRILIKE PRI DVIGANJU AMERIŠKE PO DMORNICE

Prednji konec ameriške podmornice "Squalus", v kateri je utonilo 26 mornarjev, se je pri dviganju blizu Portsmoutha, N. H., prikazal 18 čevljev iz vode, ko so se pretrgale verige in je podmornica zo pet zdrknila na dno. Sedaj nadaljujejo z rešilnimi deli, da spravijo podmornico na površino.

Peter Zgaga

Skoro vsak teden čitam v starokrajsem časopisju, ki so odkrili v tej ali oni slovenski vasi spomenik pokojnemu kralju Aleksandru.

Ne vem, po čem je mramor v starem kraju in po čem je bron, vem le toliko, da ga je treba kupiti. Kipar, ki izklesal spomenik, mora pa tudi nekaj zaslužiti oziroma že vsaj moral bi, če se ni že naučil strdati za narod.

Kratkoma, spomenik stane denar. Najbolj skromni so po petdeset tisoč dinarjev. Deset spomenikov je že pol milijona dinarjev.

Ali bi se ne dalo tega denarja porabiti v kakšno koristno svrhu, da bi bil spomin pokojnega kralja lepše počaščen in da bi imeli najsiromašnejši sloji naroda od tega kaj dobička?

Tistim, ki me vabijo v Ridge-wood, Downtown in drugam, povem, da se po mnenju zdravnikov precej časa ne bomo videli.

Nedavno me je obiskal moj nečak ki si pri aeroplanih služi kruh na najbolj južnem koncu Združenih držav, v Brownsville, Tex.

Mestece ima kakšnih dvajset tisoč prebivalcev in med njimi je tri četrtine Mehikancev.

Špansko že za silo lomijo, španske običaje pa prav dobro pozna — saj je treba samo čez most preko Rio Grande, pa si v Mehiki.

Za pokušnjo mi je prinesel nekaj mehških cigaret, pa ni so kaj prida. Iz nekih želišč skuhano mehško žganje skoraj ni užito. Mehikanci ga ba-je pijejo s soljo, češ, da sol zamori neprijeten okus.

Toda mehška kava je nekaj posebnega, — se je navduševal nečak. — Nekaj posebnega, ti rečem.

— Kakšna je? — sem hotel vedeti.

— Čakaj, ti jo bom opisal tako kot je opisujejo Mehikanci. Kava mora biti sladka, kakor je sladka šestnajstletna deklica prvi dan, ko se seznanis z njo. In vroča mora biti kakor je vroča deklica sedmi dan, ko hodiš z njo. In črna mora biti kot je kletvina matere ko zve, da se z njeno hčerjo pajdašiš.

Mož in žena sta sedela na porcu in se pogovarjala. To se pravi, ona je govorila, on je pa le semintja črnil kakšno besedico.

Ona je bila lopa in v najlepših letih, on pa — no, pa saj veste, kakšni so moški, ki imajo lepe žene.

— Kar sram me je takega moža kot si ti — je godla. —

— Da le moreš hoditi v tako ponošeni obleki. Iz čevlja ti bo kanalu palec pogledal. In kakšno kravato imaš, kakšno srjajo! V vsem mestu ni niti enega moškega, ki bi bil slabše obleden kot si ti.

— Vem, — je zastokal možiček. — O, to že zdavnaj vem.

— Pa ne moreš pomagati? — Ne, ne morem pomagati.

— Zakaj ne moreš pomagati? — Zato, ker si ti najlepše oblečena ženska v mestu.

Kratka Dnevna Zgodba

NA MIRNO GORO

Blizamo se Beli Krajini. Pokrajina je enolična, skoro dolgočasna: sami gozdovi, in pašniki. Čez nekoliko časa zagledamo na desni strani Ljubenski hriboček s cerkvico sv. Vida; kraj je znan po dobrih in zgodnjih češnjah.

Vlak se ustavi. Uršna sela, zadnja postaja Dolenjske na poti proti Beli Krajini. Po kratkem presledku nadaljujemo pot. Na desni strani zagledamo kmalu Dolenje laze. Kočevsko vas s cerkvico. Večji del pa nas obkrožujejo zopet temni gozdovi. Ko zavije vlak v kratek predor "Poščenik", smo se poslovlili od Dolenjske kajti na drugi strani nas pozdravi že belokranjska zemlja.

Vlak precej močno sopiha, ker leži prva postaja Rožni dol še v gorskem predelu Gorjanec. Rožnodoljska pokrajina zato še ne nudi pravega lica belokranjske zemlje. Vas s cerkvico leži na desni strani pod postajo v globlji in podložni rožnodolski dolini. Od tu je najkrajša pot na hrib. Smuk z boječpctno cerkvico in razvalinami starega gradu. Z hriba je krasen razgled po Beli Krajini, vendar mi nadaljujemo pot naprej z vlakom. Od Rožnega dola se progla stalno spuša navzdol, kar se pozna po močnem ropotanju.

Naenkrat zavozimo v senški predor, ki je najdaljši na progi Ljubljana - Karlovac; meri 1975 metrov. Po nekaj minutah smo zopet na svetlem. Splošč se takoj stopiti k oknu na levo stran, od koder se ti nudi prekrasen in edinstven pogled na semiško pokrajino, ter ostalo Belo Krajino. Zdi se, da si prišel na drugi svet.

Semič istopimo. Peš na Mirno goro. Na izbiru sta dve poti: daljša po cesti čez Režice na Planino, in krajša po stezi takoj nad postajo strmo navzgor do Kleča. Izvolimo si drugo. Mi, da bi se strmice

baht! Upamo, da bomo v dveh urah zmerne hoje na vrhu. Ustavimo se šele pri evharističnem križu, ki stoji ne daleč med postajo na prostrani planoti. Ozremo se. Na levi strani zagledamo nad vasjo Gabor z gozdom pokriti Vrh, na katerem so, le še redki ostanki razvalin starega gradu. V njem so nekoč gospodarili grofje Semeniški, ki so zapustili kraju svoje ime. Kasneje so zgradili nov grad 3 km stran na Smuku, ki je danes tudi v razvalinah. Lepo se vidi proti vходу še ohranjeni grad Krupa, kjer je bil do leta 1850 sedež glavarstva.

Za nami se vedno bolj odpirajo pogledi na belokranjsko planoto, čim bolj se dvigamo kvišku. Pot večinoma vodi po košenicah, edino od Škrilja naprej je zopet po gozdu in po zelo strmim bregu. Poti so povsod markirane.

Na vrhu smo, 1048 m nad morjem. Strma pot nas je segrela. Vstopimo najprej v planinski dom, ki stoji tik cerkvice, da se odpočijemo in okrepljamo. Kočo je zgradila pred leti podružnica SPD v Čraomlju. Na razpolago so tudi prenočišča. Iz balkona koče ali pa iz stolpa cerkve je prekrasen pogled po vsej Beli Krajini. Razprostrta ti leži kakor pogrjen prt pred tvoimi očmi. Krasno! Razločno vidiš na levi Smuk s cerkvico in razvalinami gradu. Oko ti seže do Trdinovega vrha in Metlike. Prav na vzhodu se ti svetlika mirna Kolpa. Ob čistem ozračju vidiš celo Karlovac in z daljnogledom sežeš do Zagreba. Na jugu se ti ponosno dviga med hrvaškimi griči Klek in če dobro pogledaš, boš zagledal morda na njem tudi "coprnice", ki so tam v doma. Ob vzhodni pobočja, nekoliko na desni strani, se ti dobrika prijazna metropola Bele Krajine, mesto Črnomelj. Nekoliko južneje od nje zagledaš na lepi ravnini Dragataš, nekoliko proti vzhodu od tega pa Adlešiči, ki ležijo že ob Kolpi.

(rojstni kralj ljubljanskega župana). Na skrajnem jugu Bele Krajine se nahaja trg Vinica (rojstni kraj največjega sodobnega slovenskega pesnika O. Župančiča).

V poletnem času zelo radi tabore tu skavti, posebno Hrvatje iz Karlovca. Dve uri stran proti zapadu se nahajajo Gača, kjer je nekdanja stala prva župniška naselbina na Kočevskem. Tam so leta 1930 Kočevčarji postavili kamniti spomenik.

Odhod. Težka je ločitev. Krenil smo v Planino, kjer je sedež župnije in je od koče le za četrto ure oddaljen. Od tod imaš do vlaka pa kar tri poti na razpolago. Odločiš se lahko proti Semiču, po isti poti kot si prišel gor; ali čez Konjski hrib na postajo Sela pri Otavcu; ali čez Rodine v Črnomelju. Če se odločiš za drugo, si lahko ogledaš v bližini tri vasi Rožance: ostanke rimskega paganskega svetišča. Na steno žive skale je vrezana podoba sončnega boga Mitre; ohranjen je tudi rimski napis. Ljudstvo imenuje ta kraj Judovje.

Šli smo v Črnomelj. Pot vodi večinoma po gozdu in med vinogradi. Mimogrede lahko pokušiš dobro belokranjsko kapljico.

Črnomelj je sedež okrajnega načelstva in semiške dekanije ter šteje do 2000 prebivalcev. Najbolj je razvita domača obrt, a lepo napreduje tudi industrija. Tu je sedež mnogih društev. Mesto leži na tesnem pomolu, ki ga od treh strani zalivata rečici Lahinja in Dobljica. Svoje ime je dobil po grofih Črnomeljskih, ki so nekdanj gospodarili v gradu. Že zelo zgodaj je bil prejšnji trg povzdignjen v mesto zaradi turške obrambe. Tu je še sedaj križišče belokranjskih cest ki vodijo na vse strani. V bližini se nahaja na Kamžarci tudi premogovnik in tipična belokranjska cigarska vas. V mestu sta dve cerkvi: podružna cerkev sv. Duha in župna cer-

kev sv. Petra, ki je ena najstarejših v Beli Krajini. Od nje so se pozneje razvile vse ostale belokranjske župnije. Zaradi svoje zanimive lege ter milega podnebja je Črnomelj tudi izredno prijetno letovišče. Tu je izhodišče krasnih izletov v okolico: grad Pobrežje pri Adlešičih (2 km), pravoslavni Marin dom (15 km), topla Kolpa (10 km), Vinica (18 km), Sv. Križ (2 kb), Mirna gora (3 in pol ure), izviri Dobljice, Lahinje in Krupe, Mitrov tempelj pri Rožancu (2 uri) Hajdnčka jama pri Tribučah itd.

Zopet smo v vlaku. Zunaj je noč. Sklenili smo: še in še se bomo vrnili v to deželico in obiskali to ljudstvo, ki je tako gostoljubno kot malo kje.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Iz Jugoslavije

Krogla jo je zadel.

Te dni je šla po cesti v Gornjem Bukocu pri Zagrebu 56-letna Dora Gežin. Ženska je naenkrat padla na tla ter glasno zavpila. Ljudje so ji prihiteli na pomoč ter so videli, da je ranjena od krogle v nogi. Ker ni nikjer nič počilo, je verjetno, da jo je zadelo kdo ve kje izstreljena krogla, ki pa je zgrešila svoj pravi cilj ter se zaletela v Dorino nogo.

Stjepanom je odšel ponoči v gozd, kjer je naenkrat počil strel in v srec z adet se je Hudjak naenkrat zgrudil. Orožniki so aretirali njegovega sina, ker je osumljen, da je nehote ustrelil svojega očeta.

Divjad je zelo trpela zaradi povodnji

v loviških okoliših Siska. Poleg uničenih njih je docela iztrebljena divjad. Pravijo, da v tankašnih loviških ni nobene divjadi več. Zaradi tega so se loveci iz Siska obrnili na svoj lovske zvezo za pomoč. Ta je odgovorila, da nima denarja za pomoč, pač pa priporoča, naj loveci na svoje stroške drugje nakupijo dovolj divjadi ter jo spuste v izpraznjene lovišče.

Sin osumljen, da je ustrelil očeta.

V gozdu blizu Sesvet pri Zagrebu je bil ponoči ustreljen kmet Grga Hudjak. Mož je bil strasten lovec, toda lovske karte ni imel. S svojim sinom

Japonske izgube po kitajskih poročilih.

Kitajski vojni minister general Hoj-Ing-Cing je imel po radiu govor, v katerem je dejal, da bi Japonci samo s težavo mogli poslati nove čete na Kitajsko. Japonci imajo skupno 48 divizij, od teh je že 31 divizij na Kitajskem. Ostale čete morajo zadržati v Mandžuriji. Po njegovem mnenju znašajo japonske izgube od začetka vojne do sedaj okoli 900,000 mrtvih in ranjenih ter niso nič manjše od kitajskih izgub. General Čeng-Čen, ki je član nacionalnega vojnega sveta, je izjavil, da kitajska armada stalno raste, medtem ko je japonska vojska vedno bolj izčrpana. Japonska je nesposobna stopiti v vojno z neko tretjo veselilo.

Knjige, katere toplo priporočamo

- MORSKI RAZBOJNIK. Spisal Fred. Marryat. (193 strani.) V duhu čitatelja oživi romantično in najbolj pestrih barvah. — Kri in ljubezen. — Viteštvo in maščevanje. — Časi, v katerih sta spretnost in gibčnost odločevali. Cena 85c.
MORSKI VOLK. Spisal Jack London. (328 strani.) — Eden najboljših romanov znamenitega ameriškega pisatelja, ki je pisal svoje romane največ po svojih lastnih doživljajih. Roman je zanimiv od prve do zadnje strani čitatelj ga ne bo odložil, dokler ga ne bo prečital do konca. Cena \$1.25
POSLEDNJI DNEVI POMPEJA. Spisal Bulver. (2 knjigi in 280 strani.) Zgodovinski roman iz časa, ko je bohtelo razkošno življenje v Pompejih in Herkulanumu. Borbe s amfiteatru. Spletke egipčanskega "čarovnika." Glauk in njegova ljubezen. Strašna usoda. Cena \$1.25
PUSTOLOVŠČINE DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA. Spisal Jaroslav Hašek. (2 zvezka 263 in 230 strani.) Če se hoče od srca nasmejati, čitajte to delo slavnega češkega humorista. Britka satira na staro Avstrijo. Švejkove pustolovščine ne izvajajo iz človeka samo smeha, pač pa krot. Cena \$2.40
POVESTI IZ DNEVA IN NOČI. Spisal Guy de Maupessant. (157 strani.) V knjigi je zbranih dvajset najboljših črtic slavnega francoskega pisatelja. Vse od prve do zadnje so skrajno zanimive ter neprekosljive po svoji vsebini. Maupessant je eden najbolj čitanih pisateljev. Cena \$1.00
ROMAN TREH SRC. Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdaljših povesti slavnega ameriškega pisatelja. Ko jo človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa roman na vso moč živahen in zanimiv. Cena \$1.50
SAMOSILNIK. Spisal Anton Navačan. (153 strani.) Knjiga vsebuje deset povesti slovenskega pisatelja Navačana, ki se je proslavil s svojo zbirko "Naša vas." Snov je povečini vzeta iz življenja naših rojakov iz bivše Štajerske. Cena \$1.50
STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. Spisal Ivan Pregelj. (253 strani.) Tragična usoda župnika Golje, potomca tolimskega puntarja. Njegova puntarska kri je prav do smrti kljubovala. Knjiga vsebuje poleg drugih črtic tudi dve klasični pridigi Tomaža Rutarja. Cena \$1.50
TARZANOVE ŽIVALI. Spisal Edgar Burroughs. (294 strani.) Nadaljevanje "Tarzana," ki je že vsaj po imenu znan vsakemu omikancu. Dasi je snov povesti neverjetna, se lahko čita in se človek polagoma tudi v neverjetnost vživi. Cena 85c.
TOLOVAJ MATAJ. Spisal Franc Milčinski. (151 strani.) Naš najboljši humorist je zbral v tej knjižici nekaj črtic, ki so tako ljubke in prisrčne, da čitatelj ob čitanju zares uživa. Posebno zgodba o Cefizlju je naravnost klasična. Cena \$1.00
UMIRAJOČE DUŠE. Spisal Ilka Vaste. (220 strani.) Roman iz stare Ljubljane. Značajni so izrazito opisani, istotako tudi takratne navade. Ljubljana nam je povečini znana iz začetka sedanjega stoletja, kdor jo pa hoče poznati iz prejšnjih stoletij, naj prečita ta roman. Ne bo mu žal. Cena \$2.50
CVETJE V JESENI. — VISOŠKA KRONIKA. Spisal Ivan Tavčar. (418 strani.) "Cvetje v jeseni" in "Visoška kronika" sta najboljši deli pisatelja Tavčarja. Kritika je soglasna mnenja, da je v teh dveh delih prekosil samega sebe. Obe sejanji se vršita v Skofji Loki oziroma v Poljanski dolini. Cena \$2.50
ZADNJA NA GRMADI. Spisal Franc Jaklič. (268 strani.) Tudi dolenski Ribnica je imela svoj čarovniški proces. Pisatelj Jaklič je na podlagi zgodovinskih virov dobro opisal preganjanje in kaznovanje "čarovnic," ki so bile sicer povsem nedolžne ženske. Cena \$1.00
ZADNJA PRAVDA. Spisal J. S. Baar. (184 strani.) Povest je prevedena iz češčine. Ob čitanju se čitatelj vživi v življenje nam sorodnega češkega človeka. Baar je priznan češki pisatelj, in boljšeje preveda si skoro ne moremo želeti. Cena 85c.
ZLOČIN V ORGIVALU. Spisal E. Gaboriau. (246 strani.) Gaboriau je bil bolj ustvarjen za detektiva nego za pisatelja, dasi je tudi kot pisatelj nedosegljiv. Čitatelj ne reši v romanu zagonetke, dokler ne prečita do konca. Cena \$1.00
ŽIVI VIRI. Spisal Ivan Maticič. (411 strani.) Najznamenitejši delo pisatelja "Na krvavih poljanah." Pisatelj je segel v najbolj zgodnjo zgodovino ter mojstrsko razvil snov do današnjih dni. Lepo vezana knjiga bo kras vsaki knjižnici in vsak jo bo čital z zanimanjem. Cena \$2.00
AGITATOR. Spisal Janko Kersnik. (99 strani.) Janko Kersnik je poleg Jurčiča najbolj znan in priljubljen slovenski pisatelj, kar jih je živelo v drugi polovici devetnajstega stoletja. Njegovega "Agitatorja" bo sleherni čital z užitkom. Cena \$1.00
HŪI CESARJA MONTEZUME. Spisal M. Rider Haggard. (383 strani.) Delo, ki zavzema odlično mesto v svetovni literaturi. Napeto do skrajnosti. Čitatelj bo roman z užitkom prečital od začetka do konca. Cena \$1.50

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

Table with exchange rates for Yugoslavia and Italy. Columns include destination, amount, and rate.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam približate nepotrebnega dela in stroškov, vas prosimo, da skušate naročnino pravčasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačate našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kolih imena so tiskana z črkelimi črkami, ker so upravitelji obiskali tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lauskin
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Sattler; Walsenburg, M. J. Bayuk
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
ILLINOIS: Chicago, J. Bevcic; Cloves, J. Fabian; Joliet, Jennie Hamblis; La Salle, J. Speth; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago in Waukegan, Math. Warick
MARYLAND: Kilmiller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN: Detroit, L. Plankner
MINNESOTA: Chisholm, Frank Goulo; St. Paul, J. J. Pregel; Duluth, Louis Goulo; Gilbert, Louis Vangel; Hibbing, John Fovis; Virginia, Frank Krivatic
MONTANA: Roundup, M. M. Pantar; Washoe, L. Chisung
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Brooklyn, Anthony Svet; Goldsboro, Karl Horvath; Little Falls, Frank Madic
OHIO: Barborton, Frank Treha; Cleveland, Anton Bobek; Cincinnati, Jacob Resnik; Girard, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant; Youngstown, Anton Kikal
OREGON: Oregon City, J. Koblar
PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jenitkar; Broughton, Anton Ipavec; Coonemaugh, J. Breneset; Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Ruppik; Export, Leđa Sopanič; Farrell, Jerry Okorn; Forest City, Matj Kamin; Fr. Blodnikar; Greensburg, Frank Novak; Homer City, Fr. Ferencik; Johnstown, John Polanc; Krays, Ant. Tanelj; Luzerne, Frank Baltoch; Midway, Jozef Zant; Pittsburgh in okolica, Philip Progar; Sletton, A. Hren; Turle Creek, Fr. Schitler; West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Štek; Sheboygan, Joseph Kakec
WYOMING: Rock Springs, Louis Tauscher; Diamondville, Joe Rolich

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU) 215 W. 34th ST., NEW YORK

Steboj do smrti

Roman iz Hivljenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

66

Sentin pogled zažari, toda šele, kadar pravi, da bo prišel tudi Dorneck. To Stolberg dobro opazi in mu težko leže na srce. Sedaj je trdno prepričan, da je med Sento in Dorneckom kakšna zveza in vroče pomilovanje do nje se dvigne v njegovem srcu. Kajti, ako kaj vroče čuti do Dornecka, tedaj ji preti velika nesreča. Prav gotovo ne slutiti, da je že zaročen. In vedel je, da je Dorneck sposoben zapeljati neizkušeno dekliško srce.

Erlach bi najrajši odpovedal. Vseled svoje nesreče se je pričel bati ljudi. Toda pogled v njene žareče oči mu zadržal odklonilno besedo. Njej ni mogel ubraniti, da ne bi občevala z drugimi ljudmi, da je mogla imeti kaj mladostnega vesolja. In tako pravi, premagajoč samega sebe:

"Ako naša hočete imeti, bova rada prišla."

Stolberg si misli, da bo zabavni večer priredil v prvi vrsti zaradi Sente, toda tega ne pove. Senta pogleda in vpraša: "In vi, milostljiva gospica? Ali boste tudi vi p ršli?" Senta mu žareče priklama.

"O, prav gotovo!"

Stolberg čuti, da se Senta veseli zabave samo zaradi Dornecka in to ga zelo boli, toda pravi mirno: "Ali vam ne bo nič huđo, da boste samo gost v hiši, v kateri bi morali zapovedovati kot gospodinja?"

Senta pogleda sliko svoje matere in Stolbergu poda roko. "To je zdaj že vse premagano, odkar ste tako ljubeznivo in dobro govorili o moji materi. Prav gotovo bom zelo rada prišla. In še enkrat v am želim vse najbližje k preselitvi v hišo."

Stolberg pa jo nenavadno bolesto pogleda in njegov pogled Sento vznemiri, ne da bi vedela, zakaj. Stolbergovo propričanje, da si bo Sentino srce p ridobil vsled svoje ljubezni, se je zelo omajalo, odkar je tako čudno preminjala barve, ko je bilo imenovano Dorneckovo ima in odkar je vedel, da ga pozna. Toda bolj mu je mar njena, kot pa njegova sreča. Saj mu je bilo znano, kako bridko razočaranje jo čaka, ko bo izvedela, da je Dorneck zaročen z drugo. In s skrbi polnim sream odide.

Binkoštni ponedeljek pride Stolberg zopet na čajanko v oskrbnikovo hišo. Nič več ni mogel prenesti, da ne bi videl Sente. In z veliko muko zopet napelje pogovor na Dornecka. In zopet opazi, da je njegovo ime poglavo izdajalsko rdečico v njena lica.

Toda obupan kot zadnjič, ni več. Pravi si, da Senta, četudi se je v njenem srcu porodila kaka naklonjenost do Dornecka, vendar ne more biti tako zelo vneta zanj, da ga ne bi mogla pustiti, kadar bo izvedela, da je že zaročen. In celo doseže, da je zelo razpoložen in vesel in je Sento vedno pripravil do smeha. Njen smeh zelo rad poslušaja, ker mu razgreva srce. In da je vedno bolj zaupljiva do njega, ga zelo osrečuje.

Stolberg pripoveduje, kako je v hiši uredil posamezne sobe. Cvetlične grede, trato in nova vrata pri parku si je Senta že ogledala.

"Ako bi vam sobe samo popisal, ne morete dobiti o njih slike," ji pripoveduje. "Ali ne bi bilo boljše, da greste pozneje z menoj v hišo in si vse sami ogledate? Danes je še praznik in imam tako lep čas vam razkazati."

Oče in hči se spogledata, nato pa pravi Senta nekoliko plaho, ker ne ve, ako bi bilo očetu prav.

"Prav rada bi si vse ogledala, ako je tebi prav, oče."

"Gotovo in tudi jaz grem z vama, ker sem radoveden, kaj je gospod Stolberg napravil v hiši."

Ko popijejo čaj, gredo vsi v hišo.

Stolberg oba počasi vodi skozi vse sobe. Sentine oči žare in se ji včasih tudi porose. Pogosto jo Stolberg vpraša, ako ji kaj v opremi ni všeč.

Senta pa zmaje z glavo.

"Ne, o, ne; ako bi sama po kakem čudežu prišla do denarja in bi posestvo še bilo naše, tedaj hiše ne bi hotela imeti drugače opremljene. Lepo je, ker ste obdržali stari klasični slog; moderne stvari ne spadajo v to hišo. Pa vendar je vse tako porabno urejeno pri vsej lepoti. Zelo dober okus imate, gospod Stolberg! Veseli me, da je bilo vse tako lepo narejeno, četudi je' mojemu veselju prišane malo žalosti. To boste pač razumeli in vsled tega ne smete biti užaljeni."

"Prav gotovo ne. Dobro vas razujem," pravi gorko in prisrčno Stolberg.

Pridejo tudi v sobe, v katerih je prej živel Sentina mati, tedaj pa Senta z velikimi očmi postane na pragu nekdanjega salona svoje matere. Ta soba je bila ravno tako opremljena kot ob času, ko je njena mati še živela. Lahno se stresi in žalost obrabi njene oči.

"Moj Bog, vse je natančno tako, kot tedaj, ko je moja mati še živela."

Stolberg vidi njeno ginjenost in jo resno pogleda.

"Da, v to sobo me je takrat nesel Hektor. V spomin na vašo pokojno mater sem pustil to sobo ravno tako opremiti, kot je bila tedaj. Ko mi je vaša mati obvezovala nogo, sem si sobo dobro ogledal. Tako nepopisno je vplivalo na mene, ker je bil les na pohištvo pozlačen. Mislim, da je čisto zlato. V svojem spominu sem si to sobo dobro ohranil. In arhitektu sem strogo naročil, da vse naredi, kakor je bilo. Ali se mi je tedaj posrečilo?"

Senta ginjena priklama.

"Celo blazine so prevlečene s p opolnoma istim blagom," pravi Senta veselo ginjeno.

Stolberg se zasmaje.

"Pohištvo smo že našli, četudi v zelo obrabljenem tsnju in od raztrganega blaga sem vzel vzorec. Dolgo smo morali iskati, da smo našli isto blago in iste barve. Našli smo ga v neki berlinski veletrgovini za pohištvo. Zelo sem bil vesel, da smo našli isto blago. Sedaj pa prosim si ogledjte še druge sobe svoje matere; tukaj mi je bil svetovalec Franc, ki se je sob še dobro spominjal in mi jih je mogel precej natančno popisati. To je sedaj zaključek, prosim, sodite sami!"

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Kralji vseh lažnivcev

Letošnje tekmovanje naj-hujših lažnivcev Združenih držav se je vršilo v vasi Lietownu v Arkanzasu. Lietown pomeni v našem jeziku "mesto laži." V svojem otvoritvenem govoru je predsednik ameriške zveze lažnivcev omenil, da ni oče ameriških laži nihče drug nego sloviti izumitelj strelovo-da Benjamin Franklin, ki je hotel prekositi pretiravanja angleških časopisnih poročevalcev, ko je razširil vest o ovci in pol, ki je imela tako debel rep, da ga je morala v vozčku vleči za seboj. Franklin je izumil tudi laž o slanikih, ki beže pred kiti v ameriške reke in premagujejo pri tem celo slapove Niagare. "Skanjanje kitov, ki zasledujejo slami-ke po Niagari navzgor, spada med največičastnejše naravne prizore in nudi pogled, ki ga nihče ne more več pozabiti," pravi Franklin v tistem svojem lažnivem poročilu.

Prvo nagrado si je na letošnjem tekmovanju priboril neki častnik iz Omaha, Nebr. ki je bil svojega psa naučil uporabljati signalni code ameriške vojske. Nekega dne je bil častnik z vrlim psom na lovu na ptice, ko se je žival nenadno ustavila kakšnih 50 korakov pred gospodarjem. Pes je razburjeno mahal z repom, in ko si je častnik to mahanje podrobneje ogledal, je iz njega razbral naslednje sporočilo: "Ali imaš težko puško s seboj? Če je nimaš, tedaj se rajši vrni, in sicer takoj. Zato tisto skalo prežita dva velika rjava medveda."

Mr. Noah Pentham iz Pazieja, v Virginiji, je prejel drugo nagrado. Pripovedoval je, da je odšel nekega dne na ribolov, baš ko je stopil v čoln, je opazil, da je bil pozabil škatico z vabami. V istem trenutku je zagledal zelo strupeno kačo, ki je požirala uplenjeno žabo. Mr. Pentham je kači s precepom stisnil vrat pod glavo in ji vzel žabo, da jo uporabi kot vabo. Kača ga je pri tem gledala tako presenečeno in žalostno, da je moč izvelkel steklenico z žganjem, in ji za tolažbo vлил nekoliko kapljic v gobec. Nato je kača veselo odšla. Ni pa prešlo pet minut, ko se je znova pojavila poleg čolna in položila na njegov rob drugo žabo. Ves dan je ztlagala Mr. Penthama na ta način z vabo in vsakokrat je dobila nekoliko kapljic žganja, dokler ni bila pozno popoldne že tako pijana, da ji je bilo nemogoče opravljati to službo.

Tretjo nagrado je dobil neki botanik, ki je izvršil drzen eksperiment. Križal je navadno travo s travo, ki jo v Ameriki imenujejo sabljajo. In je dosegel tako novo vrsto trave, ki s svojimi sabljami sama kosi, ko postane previsoka. Med imetniki nadaljnjih na-

grad je bil lastnik razborite mačke. Ta mačka si je izmislila nov sistem za lov na miši. Žival se naje sira in ko ji še sapa diši po tem siru, pihne v mišjo luknjo. Takoj se miši odpravijo, da poiščejo vir tega vonja po siru, in to je seveda njihov konec.

Nagradili so tudi nekega kroveca iz Pennsylvanije. Tam imajo dolino, ki je na slabem glasu zavoljo svojih megel. Nekega dne je krovec na nekem skednju pripravil novo streho, ko ga je presenetila takšna megla, da ni videl ničesar več. Ker pa itak ničesar ni videl, je zaprl še oči in polagal tako strošno opeko. Ko je bil s streho gotov, je odprl oči in opazil, da megle ni več. Opazil pa je tudi, da je opeko polagal tri metre nad streho, tako da je nova streha plavala v zraku.

Na kongresu lažnivcev si imel priliko seznaniti se s oklahomskimi peščenimi viharji, ki prinašajo s seboj toliko peska, da kopljejo krti svoje rove v zrak. In če ti to še ni bilo zadosti, si se lahko divil zgodbi nekega gospoda, ki ima psa. Pes ni smel polegati po gospodarjevem ležalniku, a je to vendarle dosledno delal. Gospodarja ni mogel ukaniti, čeprav je skočil z ležalnika, čim je zaslišal, da prihaja od zunaj. Mož je po toploti blazin spoznal, da je bil pes spet na prepovedanem ležišču, ki ga je vsakokrat nemilo kaznoval. Nekoč pa je psa presenetil, ko je pihal v blazine, da bi se ohladile in bi njegov greh ne postal očiten.

Nagi turist

Thomas Kew, navdušeni angleški alpinist iz Newcastlea, gotovo ne bo nikoli pozabil doživljaja, ki ga je imel v rumanjskih vzhodnih Karpatih. Zgodba se je odigrala v samotnih dolinah bustenjskega okrožja. Pastirji, ki so pasli svoje koze na obronkih gore Bucegi, so v svojo presenečenje nenadno zagledali popolnoma nagega moža, ki je splezal z nekega hrasta in jim pritekel nasproti.

"Blaznež je," so menili in so sklenili, da ga spravijo v Bosteni. Ker pa se je blaznež nekaj branil, so ga pošteno zvezali. Divji mož je nad tem ravnanjem dobil solze v oči, a je s slastjo pojedel sir, ki so mu ga vtaknili v usta. Zavili so ga v kozje kože in ga privezali k taborsščnemu konju. Zlasti se zavoljo tega, ker je star pastir menil, da govori divji mož kakršnih je bilo v starih časih mnogo v teh gorah — v tako zvanem "žabjem jeziku" in da so njegove besede same grozjne.

Naslednji dan so ga prepehljali v Bosteni. Vest o nenavadnem možu je šla medtem kakor blisk po vsej okolici in od vsepovsod so prihajali lju-

Za gospodinje

Kuharske Knjige...

Slovenske žene so splošno znane kot dobre kuharice. Vsakdanjo hrano znajo pripraviti okusno in spretno brez posebnih kuharskih navodil. Naša slovenska kuha je nekaj posebnega, ker je vzeta iz vseh narodnosti, katere so postavljale nekdanjo Avstrijo. Ni rečeno, da mora dobra kuha biti ravno draga, pridenite kakšne malenkostne stvari, kot te ali one zelenjave ali dišave in napravite posebno tečno, okusno jed.

V knjigarni "Glas Naroda" imamo sledenče kuharske knjige, ki bi Vas morda zanimala:

LJUDSKA KUCHARICA
Najnovjša zbirka navodil za kuhinjo in dom.
Cena 50c

SLOVENSKA KUCHARICA
Najpopolnejša izdaja —
728 strani.
Cena \$5.

KUHARICA
965 navodil, 255 strani.
broširana \$1.25...
vezana \$1.50

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK

dje iz samotnih naselij, da bi se ga nazivali. Pastirji so moža, ki je neprestano govoril, oddali na orožniški postaji. Tam so mu odvezali vezi, pa kdove, kaj bi se bilo še zgodilo, da ni eden izmed uradnikov slučajno znal malo angleščine. Z njegovo pomočjo so potem razjasnili skrivnost "divjega moža."

Bil je to sodni pisar Thomas Kew iz Newcastlea, ki je hotel nekoliko dni prej, kot navdušen planinec stopiti na vrh Bucegija in se je bil zaupal vodniku, o katerem ni vedel, da je lopov. Dva dni ga je ta vodil po samotnih poteh, potem sta se nenadno pridružila dva strah vznujajoča možakarja, ki sta z vodnikom vred planila na Angleža in mu pobrala ne samo dragocenosti, temveč celo obleko s telesa. Kot stoočstni Adam je blodil Kew po gorovju in je pre-

nočil na drevesu, ker se je bal medvedov. Naslednje jutro je zagledal pastirje, ki so ga smatrali za blaznega ali divjega moža. Sedaj se je zavzel angleški konzul v Bukarešti za nesrečnega, medtem ko išče rumunska policija trojico razbojnikov.

GOSTI — KRČMARJEVI DEDIČI.

Thomas Engliš je imel v Wathu v grofiji Yorkshire mnogo let skromno gostilno. 32 gostov, ki so nekega večera pred kratkim sedeli v tej gostilni, se je nemalo začudilo, ko je stopil v sobo svečano obleče ngospod, ki se je predstavil za notarja in jim sporočil, da so postali s svojim obiskom na ta večer dediči nedavno umrlega Mr. Engliša.

Gostilničar, ki ni imel družine, je bil v svoji oporoki dolo-

VSE PARNIKE
in
LINJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

ODPLUTJA — Menece
JULIJA
25. Julija:
Nieuw Amsterdam v Bolognne
26. Julija:
Hamburg v Hamburg
28. Julija:
Santonia v Trst
29. Julija:
Mauretania v Cherbourg
Champlain v Havre

AVGUSTA
1. avgusta:
Europa v Bremen
2. avgusta:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
New York v Hamburg
5. avgusta:
Conte di Savoia v Genoa
8. Ile de France v Havre
9. Queen Mary v Cherbourg
Hansa v Hamburg
11. avgusta:
Bremen v Bremen
12. avgusta:
Rex v Genoa
15. avgusta:
Nieuw Amsterdam v Bolognne
16. avgusta:
Deutschland v Hamburg
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre
19. avgusta:
Champlain v Havre
22. avgusta:
Europa v Bremen
Vulcania v Trst
23. avgusta:
Hamburg v Hamburg
Queen Mary v Cherbourg
24. avgusta:
Ile de France v Havre
26. avgusta:
Mauretania v Cherbourg
29. avgusta:
Bremen v Bremen
30. avgusta:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

čil, da je njegove znatne prihranke v višini kakšnih 11 tisoč funtov sterlingov razdeljeno med tiste osebe, ki bodo na večer desetega dne po njegovem pokopu v njegovem lokalu. Lahko si mislimo, da je bilo tega večera v gostilni vse zelo veselo. "Od svojih gostov sem dobil svoj denar" je zapisal Mr. Engliš v svoji oporoki. "zato pa se naj tudi zopet vrne mojim gostom." Najsrečnejši izmed presenečenih dedičev je bil gotovo neki brezposelni delavec, ki si je bil za zadnji šiling naročil kozarec žganja.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotiskju na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

POZOR ROJAKI!

V ZALOGI IMAMO NOVE PREGLEDNE ZEMLJEVIDE:

Velik pregleden zemljevid **JUGOSLAVIJE**

(Na njem so označene poleg mest tudi večje slovenske vasi) stane \$ 1.—

Manjši zemljevid **JUGOSLAVIJE**

stane 25c

Zemljevid jugoslovanskih **BANOVIN**

stane 25c

Zemljevid — **CELEGA SVETA**

Knjiga, obsegajoča 48 str., seznam večjih mest s številom prebivalcev. Stane 50c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York